

หลักสูตรวิชาการทำสบู่สมุนไพร จำนวน 6 ชั่วโมง

กลุ่มวิชาพาณิชยกรรมและการบริการ

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอทับคล้อ

ความเป็นมา

การจัดการศึกษาอาชีพในปัจจุบันมีความสำคัญมาก เพราะจะเป็นการพัฒนาประชากรของประเทศให้มีความรู้ ความสามารถและทักษะในการประกอบอาชีพ เป็นการแก้ปัญหาการว่างงานและส่งเสริมความเข้มแข็งให้แก่เศรษฐกิจชุมชน ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดยุทธศาสตร์ 2555 ภายใต้กรอบเวลา 2 ปี ที่จะพัฒนา 5 ศักยภาพของพื้นที่ใน 5 กลุ่มอาชีพใหม่ ให้สามารถแข่งขันได้ใน 5 ภูมิภาคหลักของโลก “รู้เขา รู้เราเท่าทันเพื่อแข่งขันได้ในเวทีโลก” โดยได้กำหนดภารกิจจะพัฒนาระดับการจัดการศึกษาเพื่อเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถให้ประชาชนได้มีอาชีพที่สามารถสร้างรายได้ ที่มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ทำอย่างยั่งยืน สำนักงาน กศน.จึงได้กำหนดหลักการในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำไว้ว่า ต้องเป็นการดำเนินงานที่มีความยืดหยุ่นด้านหลักสูตร การจัดการกระบวนการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล รวมทั้งเน้นการบูรณาการให้สอดคล้องกับศักยภาพด้านต่างๆ

กศน.อำเภอทับคล้อ ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการประกอบอาชีพ การทำสบู่สมุนไพร ในฐานะที่เป็นหน่วยงานสนับสนุนด้านการจัดการศึกษาให้กับกลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้ไม่มีอาชีพ หรือผู้มีอาชีพและต้องการพัฒนาอาชีพของตนให้มีความมั่นคง จึงได้จัดทำหลักสูตรการประกอบอาชีพการทำสบู่สมุนไพร ขึ้น โดยเน้นให้กลุ่มเป้าหมายสามารถประกอบอาชีพการทำสบู่สมุนไพร และปฏิบัติงานอย่างมั่นคง

ดังนั้นหลักสูตรการประกอบอาชีพการทำสบู่สมุนไพร ที่สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยได้พัฒนาขึ้น มีโครงสร้างหลักสูตรประกอบไปด้วย (1) ช่องทางการประกอบอาชีพ การทำสบู่สมุนไพร (2) ทักษะการประกอบอาชีพการทำสบู่สมุนไพร (3) การบริหารจัดการการประกอบอาชีพการทำสบู่สมุนไพร (4) โครงการประกอบอาชีพการทำสบู่สมุนไพร โดยเน้นให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริง และประเมินผลตามสภาพจริง จึงทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการประกอบอาชีพการทำสบู่สมุนไพรและมีอาชีพอย่างมั่นคง

หลักการของหลักสูตร

หลักสูตรการศึกษาอาชีพการทำสบู่สมุนไพร เพื่อการมีงานทำ มีหลักการจัดการเรียนรู้ดังนี้

1. เป็นการจัดทำหลักสูตรอุตสาหกรรมที่มีความยืดหยุ่นด้านหลักสูตร การจัดการกระบวนการเรียนรู้การวัดและการประเมินผล
2. เพื่อพัฒนาอาชีพและการมีงานทำอย่างมีคุณภาพ สามารถสร้างรายได้ที่มั่นคง

3. ส่งเสริมให้มีการเทียบโอนความรู้เข้าสู่หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

4. ส่งเสริมให้กลุ่มเป้าหมายนำศักยภาพ 5 ด้านของพื้นที่ประกอบด้วย ทรัพยากรธรรมชาติ สภาพภูมิประเทศ สภาพภูมิอากาศ ศิลปวัฒนธรรมประเพณี และทรัพยากรมนุษย์ มาใช้ประกอบการตัดสินใจประกอบอาชีพ

5. มุ่งเน้นการฝึกปฏิบัติเพื่อให้เกิดทักษะ สามารถนำไปประกอบอาชีพได้

จุดมุ่งหมาย

มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีศักยภาพในการประกอบอาชีพและการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง จึงกำหนดจุดหมายดังนี้

1. ให้ความสามารถในการประกอบสัมมาอาชีพ ให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดและตามทันความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง
2. ให้ความรู้ทักษะในการแปรรูปผลิตภัณฑ์ อาชีพที่สร้างรายได้ให้เกิดความมั่นคง
3. ให้มีคุณธรรมในการประกอบอาชีพ

กลุ่มเป้าหมาย

มี 2 กลุ่มเป้าหมาย คือ

1. ผู้ที่ไม่มีอาชีพ
2. ผู้ที่มีอาชีพและต้องการพัฒนาอาชีพ

ระยะเวลา

ระยะเวลาเรียนตลอดหลักสูตร จำนวน 6 ชั่วโมง แบ่งเป็น

1. ภาคทฤษฎี จำนวน 1 ชั่วโมง
2. ภาคปฏิบัติ จำนวน 5 ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร

1. ช่องทางการประกอบอาชีพ	จำนวน ½ ชั่วโมง
1.1 ความสำคัญของการประกอบอาชีพ	
1.2 ความเป็นไปได้ของการประกอบอาชีพ	
1.3 ภูมิปัญญา	
1.4 ทิศทางการประกอบอาชีพ	
2. ทักษะอาชีพ	จำนวน 3 ชั่วโมง
2.1 ขั้นตอนการเตรียมการประกอบอาชีพ	
2.1.1 เตรียมคน	

ความรู้ในเรื่องของประโยชน์ของการทำสบู่สมุนไพร วิธีการเลือกแม่แบบ สำหรับการทำ
ทำสบู่สมุนไพร

2.1.2 เตรียมสถานที่

- 1) ขนาดของพื้นที่ ความสะอาดของพื้นที่สำหรับเตรียมการผลิต
- 2) เตรียมพื้นที่สำหรับจัดเก็บผลิตภัณฑ์

2.1.3 เตรียมวัสดุอุปกรณ์

- 1) วัสดุสำหรับผลิตการทำสบู่สมุนไพร

2.2 ขั้นตอนการฝึกทักษะการแปรรูป

2.2.1 คัดเลือกแม่แบบสำหรับผลิตการทำสบู่สมุนไพร

1) การสับแบบต่างๆ

- การคัดเลือกแม่แบบต่างๆขนาดพอเหมาะสำหรับการทำสบู่สมุนไพร
- ทำความสะอาดแม่แบบ
- บรรจุใส่ภาชนะ

3. การบริหารจัดการอาชีพ

จำนวน ½ ชั่วโมง

3.1 ทู่น

3.1.1 การหาแหล่งทุน

3.1.2 การระดมทุน

3.2 การบริหารจัดการ

3.2.1 utschahkrrmในครอบครัว

- ความหมายและความสำคัญ

3.2.2 วิสาหกิจชุมชน

- 1) ความหมายและความสำคัญ
- 2) ความแตกต่างของutschahkrrmในครอบครัวกับวิสาหกิจชุมชน

3.2.3 การวางแผนการผลิต

- 1) การเตรียมวัตถุดิบ
- 2) การสำรวจความต้องการของตลาด
- 3) ฤดูของผลผลิต

3.2.4 การจัดทำบัญชี

- 1) บัญชีรายรับรายจ่าย
- 2) บัญชีต้นทุน

3) บัญชีกำไรขาดทุน

3.3 การตลาด

- 1) ลูกค้ำ
- 2) การขนส่ง
- 3) การคิดต้นทุน การตั้งราคา

3.4 การประชาสัมพันธ์

4. โครงการอาชีพ

จำนวน 2 ชั่วโมง

- 4.1 ความสำคัญของโครงการอาชีพ
- 4.2 ประโยชน์ของโครงการอาชีพ
- 4.3 องค์ประกอบของโครงการอาชีพ
- 4.4 การเขียนโครงการอาชีพ
- 4.5 การประเมินความเหมาะสมและสอดคล้องของโครงการอาชีพ

การจัดกระบวนการเรียนรู้

1. วิทยากรให้ความรู้โดยวิธีการบรรยาย
2. การเรียนรู้ด้วยตนเองจากการศึกษาเอกสาร
3. การฝึกปฏิบัติ

การจัดกระบวนการเรียนรู้

- วิทยากรให้ความรู้โดยวิธีการบรรยาย
- ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร / ภูมิปัญญา
- แลกเปลี่ยนเรียนรู้
- ฝึกปฏิบัติจริง

สื่อการเรียนรู้

1. เอกสาร/ใบความรู้
2. ภูมิปัญญาท้องถิ่น
3. ฝึกปฏิบัติจริง

การวัดและประเมินผล

1. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีระหว่างเรียนและจบหลักสูตร
2. การประเมินผลงานระหว่างเรียนจากการปฏิบัติ ได้ผลงานที่มีคุณภาพสามารถสร้างรายได้ และจบหลักสูตร

การจบหลักสูตร

1. มีเวลาเรียน ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
2. มีผลการประเมินตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ 60
3. มีผลงานที่มีคุณภาพ

เอกสารหลักฐานการศึกษา

1. หลักฐานการประเมินผล
2. ทะเบียนคุมวุฒิบัตร
3. วุฒิบัตร ออกโดยสถานศึกษา

การเทียบโอน

ผู้เรียนที่จบหลักสูตรนี้สามารถนำไปเทียบโอนผลการเรียนรู้กับหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในสาระการประกอบอาชีพวิชาเลือกที่สถานศึกษาได้จัดทำขึ้น

รายละเอียดโครงสร้างหลักสูตร

หลักสูตรการประกอบอาชีพ การทำสบู่สมุนไพร จำนวน 6 ชั่วโมง

เรื่อง	จุดประสงค์	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
1. ช่องทางการประกอบอาชีพการทำสบู่สมุนไพร	1. อธิบายความสำคัญในการประกอบอาชีพการทำสบู่สมุนไพร 2. วิเคราะห์ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการทำสบู่สมุนไพร 3. สำรวจทรัพยากรการทำสบู่สมุนไพร ในชุมชนได้ 4. บอกทิศทางการประกอบอาชีพ	1.1 ความสำคัญในการประกอบอาชีพการทำสบู่สมุนไพร 1.2 แหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับการประกอบอาชีพ การทำสบู่สมุนไพร 1.3 การสำรวจทรัพยากรในการทำสบู่สมุนไพรในชุมชน 1.4 ทิศทางในการประกอบอาชีพ	1.1 ศึกษาข้อมูลเอกสาร ภูมิปัญญาเกี่ยวกับการทำสบู่สมุนไพร เพื่อเป็นข้อมูลในการประกอบอาชีพ การทำสบู่สมุนไพร 1.2 สำรวจทรัพยากรที่ใช้ในการประกอบอาชีพ การทำสบู่สมุนไพร 1.3 แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับกลุ่มและสรุปองค์ความรู้ 1.4 ครู ผู้เรียน และผู้รู้ร่วมกันอภิปรายทิศทางความก้าวหน้าและพัฒนาอาชีพการทำสบู่สมุนไพร แบบที่เหมาะสมกับตนเอง เช่น ลูกจ้าง เจ้าของกิจการ ร่วมทุน พ่อค้าคนทำสบู่สมุนไพร ฯลฯ โดยคำนึงถึงความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติ	1/2	-

เรื่อง	จุดประสงค์	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
			ความคุ้มค่า และความ ต้องการของตลาด		
2. ทักษะการประกอบอาชีพ การทำสบู่ สมุนไพร	1. อธิบายเกี่ยวกับขั้น เตรียมการประกอบ อาชีพการทำสบู่ สมุนไพรได้ 2. อธิบายขั้นการผลิตได้	2.1 เตรียมสถานที่ 2.2 เตรียมวัสดุ อุปกรณ์ และ เครื่องมือ 2.3 คัดเลือกแม่แบบ 2.4 ออกแบบ รูปร่าง	2.1 ศึกษาเอกสารใบ ความรู้เกี่ยวกับ ประเภทคุณสมบัติและ การทำสบู่สมุนไพร 2.2 วิจัยการ/ภูมิ ปัญญาให้ความรู้ ภาคทฤษฎี 2.3 เตรียมวัสดุ อุปกรณ์ ภาชนะที่ใส่ 2.4 ปฏิบัติการการทำ สบู่สมุนไพร แบบต่างๆ 2.5 จัดบันทึกผลการ เรียนรู้ และนำเสนอผล การเรียนรู้ 2.6 วิจัยการ/ภูมิ ปัญญา ตรวจสอบ ผลงาน ให้ ข้อเสนอแนะ 2.7 สรุปองค์ความรู้ เพื่อการพัฒนาต่อเนื่อง	-	3

เรื่อง	จุดประสงค์	เนื้อหา	การจัดกระบวนการ การเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
3. การบริหารจัดการ การ อาชีพการทำ สบู่สมุนไพร	1. บริหารจัดการในการ ทำวันแผนชี 2. บริหารจัดการ ตลาดในการประกอบ อาชีพ การทำสบู่ สมุนไพร 3. อธิบายการจัดการ ความเสี่ยงในการ ประกอบอาชีพการทำ สบู่สมุนไพร แข่งขันใน ตลาดผู้ผลิตได้ 4. บันทึกข้อมูล ต้นทุน - กำไรได้ 5. ประกอบอาชีพการ ทำสบู่สมุนไพร ด้วย ความซื่อสัตย์ และ รับผิดชอบต่อชุมชน และสังคม	3.1 การบริหาร จัดการ - ควบคุมคุณภาพ - การลดต้นทุน 3.2 การจัดการตลาด - การจัดทำ ฐานข้อมูลลูกค้า - การประชาสัมพันธ์ 3.3 การจัดการความ เสี่ยง - คู่แข่งขัน - กฎหมายที่ เกี่ยวข้อง - ค่าใช้จ่าย - ผลกำไร 3.4 คุณธรรม จริยธรรม สำหรับผู้ ประกอบอาชีพการ ทำสบู่สมุนไพร	3.1 ศึกษาดูงานสถาน ประกอบการทางการ ประกอบอาชีพการทำ สบู่สมุนไพร ศึกษา ประเด็น การควบคุม คุณภาพการผลิต 3.2 วิทยากร/ภูมิ ปัญญาให้ ความรู้ เกี่ยวกับการบริหาร จัดการการตลาด การ ทำสบู่สมุนไพร 3.3 ฝึกปฏิบัติจัดทำ ฐานข้อมูลลูกค้า แผนการกระจายสินค้า และ การ ประชาสัมพันธ์ 3.4 ฝึกปฏิบัติ วิเคราะห์ ความ ต้องการของผู้ใช้ การ จัดบันทึกต้นทุนกำไร และศึกษาสภาวะการ แข่งขันในตลาด 3.5 นำเสนอผลการฝึก ปฏิบัติ เพื่อแลกเปลี่ยน เรียนรู้กับกลุ่ม 3.6 วิทยากร/ภูมิปัญญา ให้คำแนะนำ เสนอแนะ	-	1/2

เรื่อง	จุดประสงค์	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
			3.7 สรุปองค์ความรู้เรื่องช่องทางการประกอบอาชีพ ทักษะการประกอบอาชีพ และการบริหารจัดการอาชีพ การทำบุญสมุนไพรม		
4. โครงการการประกอบอาชีพการทำบุญสมุนไพรม	1. บอกความสำคัญของโครงการอาชีพได้ 2. บอกประโยชน์ของโครงการอาชีพได้ 3. บอกองค์ประกอบของโครงการอาชีพได้ 4. อธิบายความหมายขององค์ประกอบของโครงการอาชีพได้ 5. อธิบายลักษณะการเขียนโครงการที่ดีตามองค์ประกอบของโครงการอาชีพได้ 6. เขียนโครงการในแต่ละองค์ประกอบให้เหมาะสมและถูกต้องได้ 7. ประเมินความเหมาะสมและสอดคล้องของโครงการอาชีพได้	4.1 ความสำคัญของโครงการประกอบอาชีพการทำบุญสมุนไพรม 4.2 ประโยชน์ของโครงการประกอบอาชีพการทำบุญสมุนไพรม 4.3 องค์ประกอบของโครงการประกอบอาชีพการทำบุญสมุนไพรม 4.4 การเขียนโครงการประกอบอาชีพการทำบุญสมุนไพรม 4.5 การประเมินความเหมาะสมและสอดคล้องของโครงการการ	4.1 จัดให้ผู้เรียนศึกษาเนื้อหาจากใบความรู้เรื่อง ความสำคัญของโครงการอาชีพประโยชน์ของโครงการอาชีพ องค์ประกอบของโครงการอาชีพ แล้วจัดกิจกรรมการสนทนาแลกเปลี่ยนเพื่อสร้างแนวคิดในการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ 4.2 จัดให้ผู้เรียนศึกษาสาระข้อมูลจากใบความรู้เรื่อง ตัวอย่างการเขียนโครงการอาชีพที่ดีเหมาะสม และถูกต้อง พร้อมจัดการอภิปรายเพื่อสรุปแนวคิดเป็นแนวทางในการเขียน	-	2

เรื่อง	จุดประสงค์	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
		ประกอบอาชีพการทำสบู่สมุนไพร	โครงการอาชีพที่ดีเหมาะสม และถูกต้อง 4.3 จัดให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติ การเขียนโครงการอาชีพ 4.4 กำหนดให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติการประเมินความเหมาะสมและสอดคล้องของโครงการอาชีพ 4.5 จัดให้ผู้เรียนปรับปรุงโครงการอาชีพ ให้มีความเหมาะสมและถูกต้อง 4.6 กำหนดให้ผู้เรียนเขียนโครงการอาชีพของตนเอง เพื่อเสนอขอรับการสนับสนุนงบประมาณดำเนินงานอาชีพ และใช้ในการดำเนินการประกอบอาชีพต่อไป		